

Obsah

O autorovi	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	XVII

Část I. WTO – historie a současnost

§ 1 Historie GATT	3
I. Všeobecná dohoda o clech a obchodu z roku 1947	4
II. Uruguayské kolo jednání (1986–1993)	5
§ 2 Světová obchodní organizace (WTO)	6
I. Dohoda o WTO	6
II. Cíle WTO	8
III. Funkce WTO	9
1. Naplnění dohod WTO	9
2. Místo pro obchodní jednání	9
3. Řešení sporů	10
4. Přezkoumávání obchodní politiky	10
5. Spolupráce s jinými organizacemi	11
IV. Institucionální struktura WTO	12
1. Konference ministrů	13
2. Generální rada	13
3. Specializované Rady, výbory a pracovní skupiny	14
4. Kvazisoudní a další nepolitické orgány	14
5. Sekretariát WTO	15
V. Členství a přistoupení k WTO	16
1. Členství	16
2. Řízení o přistoupení	17
VI. Přijímání rozhodnutí ve WTO	17
1. Standardní postup přijímání rozhodnutí	18
2. Zvláštní postupy	18
VII. Rozpočet WTO	19
VIII. Základní zásady a normy práva WTO	19
1. Zákaz diskriminace	19
2. Přístup na trh	20
3. Obrana proti nekalým obchodním praktikám	21
4. Obchod a souvislé zájmy či hodnoty	22

IX.	Postavení rozvojových zemí v právu WTO	22
1.	Zohlednění zájmů a potřeb rozvojových zemí	22
1.1	Konference ministrů v Dauhá 2001	22
2.	Zvláštní a diferencovaný přístup k rozvojovým zemím	23
2.1	Zvyšování obchodních příležitostí	24
2.2	Opatření na podporu hospodářského rozvoje	25
2.3	Delší doba na implementaci závazků	26
2.4	Omezení při přijímání opatření proti výrobkům z rozvojové členské země	26
2.5	Poskytování technické pomoci	27
3.	Zvláštní a diferencovaný přístup k nejméně rozvinutým zemím	28

Část II. Vybrané otázky materiálního práva WTO

§ 3	Struktura dohod WTO a orgány k jejich provádění	31
I.	Všeobecná dohoda o obchodu se zbožím, GATT (1994)	33
1.	Rada pro obchod se zbožím	34
II.	Všeobecná dohoda o obchodu se službami, GATS	35
1.	Rada pro obchod se službami	36
III.	Dohoda o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví, TRIPS	37
1.	Rada pro obchodní aspekty práv duševního vlastnictví	37
IV.	Dohoda o zemědělství	38
1.	Opatření k přístupu na trh	38
2.	Úprava domácích podpor	39
3.	Exportní subvence	39
4.	Výbor pro zemědělství	40
V.	Dohoda o sanitárních a fytosanitárních opatřeních	40
1.	Používání sanitárních a fytosanitárních opatření	41
2.	Výbor pro sanitární a fytosanitární opatření	41
VI.	Dohoda o mezinárodním obchodu s textilem a oděvy	41
1.	Orgán pro kontrolu nad textilem	42
VII.	Dohoda o technických překážkách obchodu	43
1.	Výbor pro technické překážky obchodu	44
VIII.	Dohoda o investičních opatřeních souvisejících s obchodem	44
1.	Výbor pro obchodní aspekty investičních opatření souvisejících s obchodem	45
IX.	Dohoda o provádění článku VI GATT (Antidumpingová dohoda)	45
1.	Výbor pro otázky antidumpingu	46
X.	Dohoda o provádění článku VII GATT	46
1.	Výbor pro celní hodnocení	47
XI.	Dohoda o kontrole před odesláním	47
1.	Přezkumné řízení a Autonomní entita	48
XII.	Dohoda o pravidlech původu	48
1.	Výbor pro pravidla původu	49
XIII.	Dohoda o dovozním licenčním řízení	50
1.	Výbor pro dovozní licence	50
XIV.	Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních	50
1.	Druhy subvencí	51

2.	Výbor pro subvence a vyrovnávací opatření	52
XV.	Dohoda o ochranných opatřeních	53
1.	Výbor pro ochranná opatření.....	53
XVI.	Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů	54
XVII.	Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky	54
1.	Orgán pro přezkoumávání obchodní politiky.....	54
XVIII.	Vícestranné obchodní dohody	55
1.	Dohoda o vládních zakázkách	55
2.	Dohoda o obchodu civilními letadly	56
3.	Mezinárodní dohoda o obchodu mléčnými výrobky	56
4.	Mezinárodní dohoda o obchodu hovězím masem.....	57
§ 4	GATT (1994) – Všeobecná dohoda o clech a obchodu	58
I.	Rozsah působnosti Dohody	58
II.	Struktura Dohody	59
III.	Právní nástroje z GATT (1947) a další součásti GATT (1994).....	60
IV.	Vztah mezi GATT (1994) a dalšími dohodami WTO.....	62
V.	Doložka nejvyšších výhod	63
1.	Porušení závazku poskytnout doložku nejvyšších výhod	64
1.1	Poskytnutí výhody dováženým nebo vyváženým výrobkům	64
1.2	Určení podobnosti posuzovaných výrobků.....	65
1.3	Výhoda poskytnutá ihned a bezpodmínečně.....	66
VI.	Doložka národního zacházení.....	67
1.	Porušení závazku národního zacházení nadměrným zdaněním	69
1.1	Podobnost výrobků	70
1.2	Určení nadměrného zdanění.....	71
2.	Porušení závazku národního zacházení poskytováním ochrany domácím výrobkům.....	72
2.1	Konkurující a nahraditelné výrobky	73
2.2	Způsob zdanění	74
2.3	Zdanění na ochranu domácích výrobků.....	74
3.	Porušení závazku k národnímu zacházení neuplatněním relevantních vnitrostátních právních předpisů	75
3.1	Předpisy ovlivňující prodej či použití výrobků.....	76
3.2	Určení podobnosti výrobků.....	78
3.3	Poskytnutí méně výhodného zacházení	78
4.	Výjimky z působnosti doložky národního zacházení.....	79
4.1	Vládní zakázky	79
4.2	Domácí podpory.....	79
4.3	Podpora nově vznikajícího průmyslového odvětví.....	80
VII.	Zásada přístupu na trh.....	80
1.	Pojem překážek v přístupu na trh	80
VIII.	Cla.....	81
1.	Jednání o snižování cel.....	82
1.1	Celní koncese	82
2.	Listiny koncesí	83
2.1	Rozsah působnosti Listiny koncesí.....	84
3.	Vztah celních koncesí a závazků podle GATT (1994)	85

IX.	Zákaz množstevních omezení	86
1.	Provádění množstevních omezení	86
2.	Výjimky z obecného zákazu.....	87
X.	Jiná cla a peněžní dávky	87
XI.	Další netarifní překážky.....	88
XII.	Uveřejňování a provádění obchodních předpisů	89
XIII.	Výjimky ze závazků obsažených v GATT (1994).....	90
1.	Všeobecné výjimky podle článku XX.....	90
1.1	Konkrétní výjimky	91
1.1.1	Opatření nezbytná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat a rostlin	91
1.1.2	Opatření nezbytná k zajištění zachování vnitrostátních zákonů a jiných předpisů	93
1.1.3	Opatření týkající se zachování neobnovitelných přírodních zdrojů.....	94
1.2	Způsob uplatňování výjimky podle článku XX	95
1.2.1	Svévolná nebo neodůvodněná diskriminace mezi státy, u nichž převažují stejné podmínky.....	95
1.2.2	Skrytá omezení mezinárodního obchodu.	97
2.	Bezpečnostní výjimky podle článku XXI	97
3.	Ochranná opatření podle článku XIX.....	98
4.	Regionální integrace podle článku XXIV	98
4.1	Celní unie a zóny volného obchodu.....	99
5.	Omezení k ochraně platební bilance podle článku XII	100
XIV.	Rozvojové členské země v ustanoveních GATT (1994)	101
1.	Omezení k ochraně platební bilance podle článku XVIII	102
2.	Vznikající průmyslová odvětví	104
3.	Zvláštní a diferencované zacházení s rozvojovými členskými zeměmi	105
3.1	Neuplatňování požadavku reciprocity	105
3.2	Zproštění povinností k přiznání doložky nejvyšších výhod.....	106
3.3	Spolupráce k zlepšení přístupu rozvojových zemí na světové trhy	107
4.	Regionální integrace a Zmocňovací doložka (1979).....	108
§ 5	GATS – Všeobecná dohoda o obchodu se službami.....	109
I.	Vývoj právní úpravy obchodu se službami	110
II.	Působnost GATS a definice	111
1.	Rozsah působnosti Dohody	111
2.	Opatření členů ovlivňující obchod se službami	112
2.1	Obchod se službami	113
2.2	Opatření ovlivňující obchod se službami.....	113
3.	Režimy poskytování služeb podle GATS.....	114
4.	Služby pokryté Dohodou a výjimky z její působnosti	115
III.	Obecné závazky a povinnosti	116
1.	Vymezení pojmu obecných povinností	117
2.	Poskytování doložky nejvyšších výhod	117
3.	Transparentnost	119

4.	Zvýšené zapojení rozvojových zemí	120
5.	Dohody o hospodářské integraci a integraci trhů pracovních sil	120
6.	Domácí regulace a uznávání.....	121
7.	Monopoly a výhradní poskytovatelé služeb	122
8.	Restriktivní obchodní praktiky	122
9.	Platby a převody, omezení na ochranu platební bilance.....	123
10.	Nouzová ochranná opatření, subvence a vládní zakázky	123
11.	Všeobecné výjimky a bezpečnostní výjimky	124
IV.	Specifické závazky	126
1.	Přístup na trh	126
2.	Doložka národního zacházení	128
3.	Dodatečné závazky	130
4.	Specifické závazky v Listině	131
4.1	Informace zapisované ve sloupcích	131
4.1.1	Sloupec odvětví nebo pododvětví	131
4.1.2	Sloupec pro označení přístupu na trh	132
4.1.3	Sloupec označující národní zacházení	132
4.1.4	Sloupec označující dodatečné závazky	132
4.2	Zápis závazku v Listině.....	133
4.3	Změny zápisu v Listině	133
V.	Řešení sporů o porušení závazků z GATS.....	134

§ 6 Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví

(TRIPS)	135
I. Rozsah působnosti TRIPS	136
II. Základní pravidla a principy TRIPS	137
1. Práva a povinnosti	137
1.1 Obsah a struktura TRIPS.....	137
1.2 Uvážení a flexibilita při aplikaci	138
1.3 Převedení do národního práva a otázka přímého účinku	139
1.4 Ministerská deklarace o Dohodě TRIPS a veřejné zdraví (2001).....	140
1.5 Změna dohody TRIPS (2005)	140
2. Obecné zásady	141
2.1 Doložka nejvyšších výhod a doložka národního zacházení.....	141
2.1.1 Výjimky z poskytování doložky nejvyšších výhod	141
2.2 Cíle a principy dohody TRIPS	142
2.3 Transparentnost	143
3. Vyčerpání práv.....	143
3.1 Národní a mezinárodní charakter vyčerpání práv	144
3.2 EU a komunitární charakter vyčerpání práv	145
4. Vztah mezi Dohodou TRIPS a úmluvami spravovanými WIPO	145
III. Hmotněprávní ustanovení TRIPS	146
1. Vytvoření hmotněprávních norem	146
2. Autorské právo a práva příbuzná.....	147
2.1 Myšlenka a její vyjádření.....	148
2.2 Přiměřené užití chráněných děl.....	148
2.3 Ochrana autorského práva a svoboda projevu	149

3.	Ochranné známky	149
3.1	Definice TRIPS	150
3.2	Rozsah ochrany	151
3.3	Výjimky z obecné ochrany	151
3.4	Délka trvání ochrany	152
4.	Zeměpisné označení	152
4.1	Ochrana zeměpisného označení vína a lihovin	153
5.	Průmyslové vzory	154
6.	Patenty	155
6.1	Rozsah patentové ochrany a vyloučení patentovatelnosti	156
6.2	Práva majitele patentu	157
6.3	Výjimky z práv udělených patentem	158
6.4	Nucená licence	159
6.5	Délka trvání ochrany	160
7.	Topografie integrovaných obvodů	160
8.	Ochrana nezveřejněných informací	161
9.	Soutěžní právo	162
IV.	Dohoda TRIPS a pravidla pro vymáhání	163
1.	Obecná ustanovení	163
2.	Občanskoprávní a správní řízení	164
3.	Prozatímní opatření	164
4.	Zvláštní předpisy týkající se opatření na hranicích	165
5.	Trestní řízení a sankce	166
6.	Získání a udržování práv duševního vlastnictví	166

Část III. Vybrané otázky procesního práva wto, řešení sporů

§ 7	Obecné rysy systému WTO pro řešení sporů	169
I.	Vývoj řešení sporů před Dohodou o WTO	169
1.	Řešení sporů podle GATT (1947).....	170
1.1	Nedostatky původní úpravy	170
2.	Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů	171
3.	Fungování mechanismu pro řešení sporů	171
4.	Reformy systému řešení sporů	172
§ 8	Současná úprava mechanismu pro řešení sporů WTO	174
I.	Různé metody řešení sporů v rámci WTO.....	174
II.	Cíl a účel systému řešení sporů	175
III.	Rozhodovací pravomoc	176
1.	Rozsah pravomoci	176
2.	Obligatoční pravomoc	176
IV.	Přístup k řešení sporů	177
1.	Žalobní důvody.....	177
1.1	Typy žalob.....	178
1.1.1	Žaloba při porušení závazků	179
1.1.2	Žaloba bez porušení závazků	179
1.1.1	Žaloba na existenci situace.....	180
2.	Zapojení nestátních subjektů	180

V.	Orgány zapojené do řešení sporů.....	181
1.	Orgán pro řešení sporů	181
2.	Panel (skupina odborníků)	182
3.	Stálý odvolací orgán	182
4.	Pomocné a další orgány.....	182
VI.	Důvěrnost řízení	183
VII.	Nápravné prostředky při porušení práva WTO.....	184
VIII.	Postup řízení při projednávání sporů orgány WTO	185
1.	Žádost o konzultace (krok 1)	185
2.	Odpověď žalovaného člena (krok 2)	185
3.	Opatření generálního ředitele WTO (krok 3)	185
4.	Podání žaloby (krok 4)	185
5.	Zřízení panelu (krok 5)	186
6.	Jednání panelu (krok 6)	186
7.	Návrh zprávy panelu (krok 7)	186
8.	Závěrečná zpráva panelu (krok 8).....	187
9.	Rozeslání zprávy Orgánem pro řešení sporů (krok 9)	187
10.	Schválení Závěrečné zprávy (krok 10)	187
11.	Odvolání a přezkum Závěrečné zprávy (krok 11)	187
12.	Schválení zprávy Odvolacího orgánu (krok 12)	188
13.	Jednání o splnění doporučení Odvolacího orgánu (krok 13)	188
14.	Stanovení přiměřené lhůty ke splnění (krok 14)	188
15.	Rozhodnutí o souladu opatření státu se závazky podle Dohody (krok 15)	188
16.	Dohoda o vyrovnání mezi státy při nesplnění opatření (krok 16).....	189
17.	Žádost o suspendování koncesí při nedosažení dohody o vyrovnání (krok 17).....	189
18.	Projednání námitek proti rozsahu suspendování (krok 18).....	190
19.	Schválení suspendování Orgánem pro řešení sporů (krok 19)	190
§ 9	Specifika řešení sporu podle jednotlivých dohod WTO	191
I.	Řešení sporů podle GATS.....	191
1.	Konzultace.....	191
2.	Řešení sporu a vymáhání rozhodnutí	192
3.	Zvláštní řízení pro specifická odvětví služeb	193
II.	Řešení sporů podle Dohody TRIPS.....	193
1.	Přístup k řešení sporů WTO	195
2.	Specifika řešení sporů podle Dohody o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví	195
2.1	Transparentnost.....	195
2.2	Obyčejové mezinárodní právo a TRIPS.....	196
3.	Žalobní důvody a řešení sporů	197
4.	Řízení.....	198
5.	Typy sporů k řešení	199
	Seznam citovaných dokumentů a judikátů orgánů WTO.....	201